

Lauri Vasar:

ooperi ülesanne on äratada tundeid

Külalisesinejana Estonia laval „Tannhäuseris” osalev bariton Lauri Vasar ütleb, et ooperi juures võib teda võimalus ühendada draamakunst ja muusika.

Bariton Lauri Vasar on ooperimaailmas üks neid lauljaid, keda lennatakse kuulama ka teisest maailma otsast. Ometi on ta inimesena nii vahetu ja lihtne, et lausust on teda intervjuuerida isegi näda sees üsna hilja õhtul.

Arutame fotograaf Eeroga, kus ja kuidas võiks teatrisaalis Vasarat pildistada. „Istuge orkestrisaali servale ja võite juba rääkima hakata,” pakub piltnik esimese variandi. Vasar vaatab sinna alla, kus alles veerand tunni eest mängiti Prokofjevi „Tuhkatriinut” ning osutab elavnes dirigendipuldil vasakule: „Mul oli siin dirigendipuldi ja esimese viiuli vahel oma plats, kust ma väikse poisina baaripukil istudes oopereid vaatasin!” Noogutame Eeroga teineteisele – tähenduslik koht fotosessiooniks on olemas. Operetilaulja ja kontsertmeisteri järeltulijale on Estonia teater üks lapsepõlvkodudest.

Õigupoolest on nüüdne „Tannhäuseri” külalisesinemine Vasarale teine kord Estonia laval laulda. Poisina tegi ta kaasa

Mart Niineste
mart.niineste@epl.ee

Sulev Nõmmiku lavastatud Ülo Vinteri muusikalis „Suvitajad”, kuid keskendus siis omal soovil viiuli- ja vioolamängule ning leidis lõpuks end sisemises rahutuses teelahkmelt. Ta polnud pärast häälemurret laulnud, kuid kui perekonnatuttav Väino Puura tuvastas tema 22-aastases kõris põriseva mahlaka baritoni, valis noormees lauljatee. Eestist lahkus ta plaaniga end selles vallas ainult täiendada. Läks aga teisi ja nüüd lausub Vasar sellisama baritoniga: „Ma arvan, et olen Eesti laulja, kes teeb mujal maailmas tööd. Ma olen ikkagi oma hinges ja südames eestlane. Dokumentide järgi ka. Olen elanud väga kaua mujal, aga olen ikkagi eestlane.”

TULEVIK

Palju on küsitud, kas ooper on väljasuremisohus. Ei usu. Inimkond muutub, aga inimesed mitte.

Foto: Eero Vabamägi

Lauri Vasar kiidab Tallinnast saadud head hariduspõhja, mis teda tänaseni aitab.

7. veebruar

Kuid kas ooperilaulja on tänapäeval pigem laulev näitleja või näitlev laulja, haaran kohe teemal sarvist.

Laulja või näitleja?

„Ma arvan, et see oleneb, kuidas laulja ise sellesse suhtub. Siiaamaani on lauljaid, keda ei huvita eriti näitlemine, kelle jaoks on tähtis ainult hää. Mina olen selline laulja, kellel on tunne, et kui olen ooperilaval, siis on mu ülesanne jutustada lugu ja anda edasi karakter. Vastasel juhul oleksin võinud ka kontsertlauljaks saada. Ooperilauljana saan ühendada draamakunsti ja muusikat, ooper on selleks suurepärase võimalus. Tänapäeval nõuavad lavastajad ooperilauljatelt järjest rohkem vaata et draamanäitleja meisterlikkust. Need ajad, kui kaks paksu seisid laval ja ainult laulsid, on ammu möödas. Mulle on oluline, et ma ei lähe lavale eraisik Laurina, vaid lähen lavale rollis,” selgitab Vasar lahkelt.

Ooperilauljana läbilöömiseks on tema sõnul vaja talenti, häält, head laulutehnikat, mida saab ainult heade õpetajatega, mälu ja rütmitaju. „Sinna juurde kuulub ka järjest rohkem laval väljanägemine, tervik peab tekkima. Selleks on vaja palju tahet, tööd ja auahnust,” lausub Vasar, täpsustades, et enesekriitika peab ka olema, aga sellega ei tohi hulluks minna.

„Mind on aidanud mu taust. Hakkasin kuueselt muusikaga tegelema ja igapäev, kes muusikakeskkooli on lõpetanud, teab, et see annab väikesest peale hea hariduse. Kohe saab solfedžot, harmooniat, muusikaajalugu, peale selle on igal lapsel oma pill. See on mulle praegu suureks plussiks. Paljud sõbrad ja kolleegid kadestavad mind, sest ma

olen võimeline rolle kiiresti ära õppima,” kiidab ta meie muusikaharidussüsteemi. Ta õpib rolli selgeks iseseisvalt ja hakkab siis pianistide ja juhendajatega edasi töötama: „Ma pole laulja, kes vajab abi partii õppimisel, noodid ja rütmid õpin ise kodus ära. Ma olen laulnud ka palju kaasaegsemat muusikat ja arvan, et see on võimalik tänu mu haridusele.”

MITTE AINULT LAULJA

Ooperilaval on mu ülesanne jutustada lugu ja anda edasi karakter. Ma ei lähe lavale eraisik Laurina.

Vasar ütleb, et kohe praegu, ettevalmistuseta lavale minnes suudaks ta korralikult ära laulda umbes neli-viis rolli. „Aga neid on palju rohkem siin,” lausub ta oma kuklale koputades, „ja need tulevad nii umbes nädalaga tagalahtrist ette. On võimalik, et roll, mida laulsin kolm-neli aastat tagasi, tuleb nädalaga uuesti scalt välja.” Laulnud on ta itaalia, saksa, vene, inglise, prantsuse ja hispaania keeles. Madridi ooperipublik olla tema sõnul arvanud, et ta on kohalik.

Hirmus aktsent

„Eesti keeles ma laulda ei oska, sest mul on nii kohutav aktsent. Kõik naeravad ennast ribadeks,” üllatab ta ja täpsustab: „Ma olen oma põhilise kooli ja tehnikaga saanud saksakeelses riigis ja peaksin kõigepealt õppima eesti keeles laulma.”

Küsisin norivalt kumb bariton laulab Mister X-i aariat paremini, kas tema või Georg Ots. „Ma ei oska öelda. Seda peab keegi teine otsustama. Mulle see aaria meeldib, ma tean seda siiani nii vene kui ka cesti keeles. See on tohutult ilus muu-

sika ja roll ka. Aga see pole mu põhirepertuaar. Olen seda paar korda laulnud, aga sellest on nüüd igavik möödas. Otsal olid omal ajal omad eelised, mul praegu omad. Raske on võrrelda. Ma võin öelda, et pean Otsast tohutult lugu, ta oli suur kunstnik, väga ilusa häälega. Aga jah, ma ei julgeks ennast Georg Otsaga võrrelda,” muutub ta iga järgmise lausega tagasihoidlikumaks.

Vasara repertuaaris on ülekaalus klassika Puccinist Tšaikovskini, kuid kiire õppijana on talle usaldatud märkimisväärselt nüüdisooperite rolle. „Tulevikus mu repertuaar kindlasti kasvab, eks vaatame, kuhu see tee mind viib. Mu hääle areneb ja tekivad uued soovid. Aga ma võin öelda, et olen praeguses arengustades oma unistuste rollid ja partii ära laulnud,” võtab ta teema kokku. Hemin-gwayl oli üks tore lause kõigi maailma sadamate ja eestastest merekarude koh-

Hamburg, väga mõnus linn

Lauri Vasar elab ja töötab Hamburgis, ehkki reisib ka mööda maailma ooperilavasid palju ringi.

Tuleb välja, et Hamburg on elamiseks suurepärase koht.

„Esitaks mulle meeldib tohutult Hamburg kui linn, sest ma olen ikkagi põhjamaa inimene, ja ta on ka merelinn. Mulle on sealne vaimus ja inimesed sümpaatsed. Mäletan, kui hakkasin Austriast sinna kolima, siis ütlesid kõik, et issand kui jube, sa lähed sinna külmade kalapeade

juurde (siinkohal teeb ta pirtsuvat ninahäält – M. N.), aga oli täpselt vastupidi. Sealsed inimesed on tolerantid ja kõikidele asjadele avatud. See linn on minu meelest üks elamisväärsimaid linnu Euroopas ja eriti Saksamaal. Paljud ütlevad, et see on liiga šiki-miki, seal elab palju jõukaid inimesi, paljud Saksa prominendid kolivad sinna või on sealt pärit. Aga tänu sellele on seal kõrge elukvaliteet. Kalis linn, aga kenasti korraldatud,” kiidab Lauri Vasar.

ta. „Siiaamaani 11–12 aasta jooksul ainult üks kord,” ütleb Vasar, täpsustades, et see juhtus kaks aastat tagasi Londonis, kus filharmoonikute esimene viiul tuli ja ütles talle vaheajal tere. Tegemist oli Anna-Liisa Bezrodnyga. „Aga see oli ka esimene ja viimane kord. Kusagil on kindlasti veel eestlasi, kuid ma pole nendega kokku puutunud,” lisab Vasar veidi kurvaltki.

Äsja Hamburgis viienda lepingulise hooaja lõpetanud Lauri ütleb, et on pool aega kohapeal ja teise poole reisib ringi, umbes neli kuni kuus kuud aastast laulab ta mujal. Tema töökoht, sealne ooperimaja on heas kirjas terves Euroopas ja kujutage nüüd ette ligi 2000-kohalist saali koos lavaga, mis on vähemalt kolm korda sama suur kui Estonias. „Mul on plaanis järgmiseks aastaks sinna jääda ja ringi käia. Eks siis paistab, mida tulevik toob.”

Hamburgi ooperipubliku kohta – jälle need vananemisjutud – nendib Vasar, et eks ta niimoodi kipub olema, kuid on ka noori, kes on sellest kunstiliigist valmistuses. „Ma arvan, et seal on suhteliselt segatud publik. On vanemaid härraseid ja daame ning käiakse ooperis ennast ja teisi näitamas ning vaatamas. Aga mul on ka tõeliste ooperifännide hulgas inimesi, kes on nii 40 ringis. Ma loodan, et asi muutub, et keskmiselt on publik 70 ja rohkem. Ka minult on palju küsitud, kas ooper on väljasuremisohus.” Kas siis on? „Ei usu. Sest need emotsioonid, millest ooper räägib, on ausad, need on olnud ja jäävad alatiseks. Inimkond muutub, aga inimese olemus ei muutu. Need on emotsioonid, mis meid puudutavad ja ooperi ülesanne on äratada inimestes neid emotsioone.” LP